

Subsidieoverzicht

Landbouw Noord-Holland

Bent u agrariër in Noord-Holland en op zoek naar ondersteuning bij uw bedrijf? Hieronder vindt u een beknopt overzicht van mogelijke subsidieregelingen. Er zijn landelijke regelingen en regelingen vanuit de Provincie Noord-Holland. Allereerst wijzen we u op een aantal websites die handig zijn om in de gaten te houden:

- Voor actuele informatie over landelijke regelingen kunt u terecht bij de subsidie- en financieringswijzer van het RVO: [Subsidie- en financieringswijzer \(rvo.nl\)](https://www.rvo.nl/subsidie-en-financieringswijzer)
- Voor actuele informatie over provinciale regelingen kunt u terecht bij het subsidieloket: [Subsidieregelingen - Provincie Noord-Holland](https://www.provincie-noord-holland.nl/subsidieregelingen)
- Voor actuele informatie over mogelijkheden van landbouwportalen kunt u terecht bij: [Home - Landbouwportaal Noord-Holland - kennis - subsidie - maatregelen - landbouw - bodemgebruik - waterkwaliteit \(landbouwportaalnoordholland.nl\)](https://www.landbouwportalen.nl)

Beknopt overzicht van regelingen op thema

1. Oriënteren op de toekomst

a. Ondernemerscoaches

Via het [Landbouwportaal Noord-Holland](#) kunnen agrariërs een coach aanvragen om in gesprek te gaan over het (familie)bedrijf, actuele ontwikkelingen en de toekomst. De ondernemerscoach werkt onpartijdig en zet de belangen van de agrariër voorop.

b. GLB kennisvouchers (Gemeenschappelijk Landbouwbeleid)

Subsidie voor omschakeling naar duurzame landbouw. Deze GLB-regeling gaat landelijk regelmatig open. Hiermee kunnen boeren individueel bedrijfsadvies aanvragen over duurzame landbouw. In de nieuwsbrief RVO worden de openstellingen aangekondigd. Zie: <https://www.rvo.nl/onderwerpen/glb-kennisvouchers>.

2. Innovatieve ideeën uitproberen

a. Samenwerken en experimenteren

Het nieuwe GLB komt met steun voor samenwerkingsverbanden waarin agrarische ondernemers met andere stakeholders kunnen experimenteren. Zie: <https://www.rvo.nl/onderwerpen/glb-2023/doelgericht-werken-aan-plattelandontwikkeling>.

b. Subsidieregeling demonstratiebedrijven

Deze regeling is onderdeel van de GLB kennis-regeling. De [regeling](#) ondersteunt omgeschakelde agrariërs om hun kennis en ervaring uit te wisselen met collega's. Zie: <https://www.rvo.nl/subsidies-financiering/glb-projectsubsidie-demonstratiebedrijf>.

c. Fieldlab-regeling

Het ministerie van LNV wil een netwerk van gebiedsgerichte *fieldlabs* oprichten. Dit zijn fysieke praktijkomgevingen waar nieuwe technologische en sociale innovaties worden ontwikkeld en gereed gemaakt voor de dagelijkse praktijk. Zie: <https://www.rvo.nl/subsidies-financiering/eip-fieldlabs>.

d. Startups

Via de StartLife-regeling (verbonden aan de WUR) worden startups gestimuleerd. Er is ook een kapitaalverstrekkingregeling. Zie StartLife: Accelerating Sustainable Agrifoodtech Startups, zie www.start-life.nl.

e. Brongerichte verduurzaming

Voor het ontwikkelen van brongerichte technieken in stallen die de stikstofuitstoot verlagen is er de Sbv: Subsidie onderzoeken en ontwikkelen innovaties stalsystemen. Budget: € 280 miljoen voor de periode 2023-2030. De aanvraag wordt gezamenlijk door agrariër en kennisinstelling gedaan. Zie: [Subsidie voor innovatie en verduurzaming van stallen \(rvo.nl\)](#).

3. Financiering innovatieve technieken

a. Fysieke investeringen

U kunt subsidie aanvragen voor fysieke investeringen die zijn opgenomen in de investeringslijst, zoals precisielandbouw en smart farming, digitalisering, water, droogte, verziltig, duurzame bedrijfsvoering zoals mestvergisting- installaties natuurinclusieve landbouw en kringlooplandbouw (machines, plant- en zaaigoed). Er kan voor 40% van de investering subsidie aangevraagd worden. Zie: [GLB 2023: investeringen voor uw bedrijf \(rvo.nl\)](#).

b. Brongerichte verduurzaming

Voor veehouders die brongerichte innovaties in stallen willen toepassen, is er de investeringsmodule van de Sbv (Subsidie voor innovatie en verduurzaming van stallen).

Zie: [Subsidie voor innovatie en verduurzaming van stallen \(rvo.nl\)](#).

c. Innovatie-krediet

Het RVO verstrekt innovatie-krediet, zie: [Innovatiekrediet: Voorwaarden \(rvo.nl\)](#).

d. Borgstelling

Het RVO beheert het landelijke Borgstellingskrediet voor de Landbouw. Deze bestaat uit vijf onderdelen: voor de landbouw, voor gecertificeerde kassen en stallen, voor landbouw-innovaties en nieuwe producten of productieprocessen, vermogensversterkend krediet (VVK) voor starters en overnemers in de land- en tuinbouw en de Borgstelling Plus werkkapitaal, bij omschakeling naar duurzame landbouw.

Zie: [Borgstellingskrediet voor de Landbouw \(BL\) \(rvo.nl\)](#).

e. Fiscale voordelen

Met de fiscale regelingen Milieu Investeringsaftrek en de Willekeurige afschrijving milieu-investeringen (MIA/VAMIL) kunnen investeringen worden afgetrokken bij de belastingaangifte. De EIA (Energie-investeringsaftrek) is een fiscale mogelijkheid voor energiebesparing bij bedrijven.

f. Groenprojecten

Via de regeling Groenprojecten kunnen kredietverstrekkers een Groenverklaring aanvragen en daarmee een investering gunstig financieren. Er zijn groenverklaringen voor biologische landbouw, Groen Label Kassen, melkveestallen volgens Maatlat Duurzame Veehouderij en voor biogasinstallaties. Zie: [Regeling groenprojecten \(rvo.nl\)](#).

g. SDE++

Heeft u een land- of tuinbouwbedrijf? In 2023 zijn de basisbedragen voor mono-mestvergisting in de SDE++ subsidie gestegen. Dat kan gunstig zijn voor de vergisting van biomassa zoals mestvergisters, CO₂-afvang en -gebruik in glastuinbouw. Zie de website van de RVO: [Stimulering Duurzame Energieproductie en Klimaattransitie \(SDE++\) \(rvo.nl\)](#).

4. Omschakelen naar duurzame landbouw

a. Omschakelfonds landelijk

Rijkssteun is er voor het omschakelfonds naar duurzame landbouw, zie: [Investeringsfonds Duurzame Landbouw Nationaal Groenfonds](#). Voor de aanvraag is een bedrijfsplan vereist. Onderdeel van het investeringsfonds is ook een werkkapitaalregeling, om financiering van tijdelijke liquiditeitstekorten mogelijk te maken.

b. Biologische landbouw

Bij omschakelen naar biologische landbouw kan gebruik worden gemaakt van de borgstelling-plus voor een werkkapitaalkrediet (BI-plus-O). De overheidsborgstelling is enkel op basis van de SKAL-certificering en de aflossing van de lening kan uitgesteld worden tot 6 jaar na opnemen. Zie: [Extra mogelijkheden binnen het BL \(rvo.nl\)](#).

Bedrijfsvername

Er komt een subsidie voor 'vestigingssteun', voor jonge landbouwers op het moment van overname of bedrijfsstart. De bedrijfsopvolgings-regeling (BOR) verkleint de belastingheffing bij bedrijfsverdracht. Zie: <https://www.rvo.nl/onderwerpen/duurzame-landbouw/jonge-landbouwer-toekomstbestendig>.

c. Platform 'Groeien naar morgen'

Agrarische ondernemers die willen verduurzamen kunnen op het platform 'Groeien naar morgen' praktijkervaringen vinden van andere ondernemers. Zie: [Regelingen en ondersteuning | Groeien naar morgen](#).

5. Regelingen voor mest

a. Hoogwaardige Mestwerking

De subsidieregeling hoogwaardig mestverwerking (SHM) geeft subsidie (minimaal € 125.000, maximaal € 2.000.000) voor de bouw of verbouw van een hoogwaardige mestverwerkingsinstallatie. Er wordt op mestverwerkingsinstallaties van intermediairs ingezet (mestvervoerders, mestverwerkers). Zie: [Subsidieregeling hoogwaardige mestverwerking | Maatregelen | Aanpak Stikstof](#).

b. Subsidie Behoud Grasland

Deze subsidie is bedoeld voor het opvangen van de extra kosten als gevolg van derogatie-afbouw en om te stimuleren grasland te behouden. Vergoeding € 20 – € 160/ha. Zie: [Subsidie Behoud grasland bij afbouw derogatie \(rvo.nl\)](#).

6. Bedrijfsbeëindiging

a. Beëindiging veehouderij

In 2023 is er een landelijke Beëindigingsregeling Veehouderijlocaties (Lbv) opengegaan. Deze regeling stond open tot 1 december 2023. Zie: https://www.rvo.nl/subsidies-financiering/lbv?gclid=CjwKCAiAxreqBhAxEiwAfGfndGsHRsUnPYIX1pWrSUC5qUXEimiFLB3w2CYoEvKcjH8qQkCb3z3diBoCiCICiQAVD_BwE.

b. Verkleinen stakingswinst

Bedrijfsbeëindiging heeft fiscale gevolgen. Die kunnen met deze regeling beperkt worden. Mogelijkheden: een stakingsaftrek, het - onder voorwaarden - uitstellen van belastingheffing over de stakingswinst indien de opbrengst wordt aangewend voor stakingslijfrente, en -onder voorwaarden - de vorming of gebruik van een herinvesteringsreserve. Zie: https://www.belastingdienst.nl/wps/wcm/connect/bldcontentnl/belastingdienst/zakelijk/winst/inkomstenbelasting/inkomstenbelasting_voor_ondernemers/ondernemersaftrek/stakingsaftrek.

7. Bedrijfsverplaatsing

a. *Bedrijfsverplaatsing*

Het Rijk werkt aan een regeling voor steun voor bedrijfsverplaatsing. Het doel is om bedrijven nabij Natura2000 te verplaatsen naar een andere (bestaande) vestigingslocatie, die Natura2000 niet belast. De regeling is nog niet af en de publicatiedatum is nog niet bekend.

b. *Kavelruil*

De provincie Noord-Holland heeft de mogelijkheid een kavelruil-regeling te openen. Deze regeling is bedoeld om de agrarische structuur aan te passen zodat de kwaliteit van het landschap verbetert. Deze regeling wordt niet in 2024 opgesteld. Voor meer informatie, kijk op: [Bedrijfsverplaatsing en Kavelruil Natuurnetwerk Noord-Holland, subsidie - Provincie Noord-Holland](#).

8. Natuurinclusief ondernemen

a. *Duurzame duwtjes*

Een duurzaam duwtje is gratis deskundig advies (tot 8 uur) voor ondernemers die willen bijdragen aan een duurzaam landbouw- en voedselsysteem in de provincie.

Zie: [Duurzame duwtjes](#).

b. *Agrarisch natuur- en landschapsbeheer (Anlb)*

Dit zijn subsidies bedoeld om natuurinclusief boeren te bekostigen. Neem daarvoor contact op met de collectieven: Water, Land en Dijken, ANV Hollands Noorden, ANLV de Lieuw en agrarisch collectief Noord-Holland Zuid. Zie: <https://waterlandendijken.nl/> <https://anhollandsnoorden.nl/> <https://www.delieuw.nl/> <https://www.collectiefnhz.nl/>.

c. *Extensiveren*

De regeling 'Samenwerking in Natura-2000 overgangsgebieden' is bedoeld voor samenwerkingsverbanden (bijv. landbouwers, agrarische collectieven en/of natuurorganisaties). Het doel is het verminderen van uitstoot van ammoniak bij stikstofgevoelige Natura-2000 gebieden. Subsidie tot maximaal € 40.000 voor een gebiedsplan en meerjarige subsidie voor de uitvoering. Zie: [GLB 2023: samenwerking in veenweidegebieden en Natura-2000 overgangsgebieden \(rvo.nl\)](#).

d. *Koolstofcertificaten*

Momenteel worden mogelijkheden voor subsidies onderzocht voor agrariërs die koolstof willen vastleggen in de landbouw. De Stichting Nationale Koolstofmarkt (SNK) heeft dit al bijna gereed voor hennep. Zie: <https://nationaleco2markt.nl>.

e. *Ecoregelingen*

De ecoregeling is een nieuw instrument (2023). Agrariërs kunnen eco-activiteiten kiezen en krijgen daarvoor een vergoeding. Een aantal van deze activiteiten is gericht op extensivering, zoals extra weidegang en onderhoud van houtwallen Zie: <https://www.rvo.nl/subsidies-financiering/eco-regeling>.

9. Klimaat- en energietransitie

a. *Lokale hernieuwbare energieprojecten*

Bij de RVO is de Energie-investeringsaftrek (EIA) voor ondernemers beschikbaar. De openstelling van deze subsidieregeling voor 2023 is vertraagd. Voor de landbouw breed zijn ook bepaalde investeringen subsidiabel via de Regeling fysieke investeringen (RVO).

Zie: <https://www.rvo.nl/subsidies-financiering/eia/ondernemers>.

10. Bodem en water

a. *Landbouwportaal Noord-Holland en Landbouwportaal Rijnland*

Onder de landbouwportalen van Noord-Holland en Rijnland zijn coaching en subsidies aan te vragen voor advies en investeringen rondom erfafspoeling, duurzaam bodembeheer, gewasbeschermingsmiddelen, perceel- en oeverinrichting en voldoende zoetwater. Zie: [Home - Landbouwportaal Noord-Holland - kennis - subsidie - maatregelen - landbouw - bodemgebruik - waterkwaliteit \(landbouwportaalnoordholland.nl\)](#).

11. Biologische landbouw

a. *Wegwijzer biologisch ondernemen*

Sinds november 2023 heeft RVO een loket geopend voor akkerbouwers en veetelers met interesse in biologisch ondernemen. Behalve een introductie over biologische landbouw staat er op de nieuwe webpagina ook informatie over subsidies en regelingen die kunnen helpen bij omschakeling naar een biologische bedrijfsvoering. Ook is er een overzicht te vinden van allerlei relevante organisaties zoals Skal, Bionext en BioAcademy. Zie: <https://www.rvo.nl/onderwerpen/duurzame-landbouw/biologisch-ondernemen#meer-kennis-over-biologische-landbouw>.

Bovenstaand overzicht is door de Provincie Noord-Holland gemaakt in december 2023. Aan dit overzicht kunnen geen rechten worden ontleend. Voor meer informatie over de betreffende subsidieregelingen, kijk op de genoemde websites.

